

[Hanne Reintoft.]

Vi kan godt give recepten på et effektivt prisstop, den er meget enkel, den koster ikke samfundet noget, den er garanteret virkningsfuld, og den er uafviselig. Når priserne stiger, så er det et udtryk for, at de, der fastsætter priserne, kan se en fordel i højere priser, det vil altså sige arbejdsgiverne og det erhvervsliv, der er mødt så talrigt op. Bare man en gang imellem ville være lige så interesseret, når der mødte repræsentanter for lønmodtagerorganisationerne op, som man er, når der kommer repræsentanter fra erhvervslivet; de repræsenterer dog som regel det lille mindretal.

Vi har sagt, at vi vil stille forslag om en dyrtidsregulering, der giver en virkelig kompensation for alle — og jeg mener virkelig alle — udgiftsstigninger. Man ved også, at hvis det gennemføres, så er der ikke nogen, der har nogen som helst interesse i at lade priserne stige. Men formålet med det lovforslag, der ligger på bordet nu, er jo ikke at holde priserne i ave; det er, som også andre har været inde på, simpelt hen, og det kan man lige så godt indrømme, at holde fagbevægelsen i ro, medens overenskomstforhandlingerne står på. Der er mange, der med mig er overbevist om, at der er en dyb sammenhæng mellem regeringens tilskud til arbejdsgiverne, til hvem der som kompensation for dyrtidsreguleringen ydes et kontant tilskud, og så forslaget om det stærkt begrænsede forsøg på prisstop.

Til marts er de nye overenskomster om ikke færdige, så dog stærkt formet i deres konturer, kravene er tilpasset, og resultatet har fået sine retninger. Altså skal regeringens prisstop virke hæmmende på fagbevægelsens krav til en ny overenskomst. Måske er der også — det er der nok — et andet formål, nemlig at svække pristalsreguleringen. Jeg tvivler ikke på, at der med lovforslaget er lagt en fælde for den automatiske dyrtidsregulering, og vi har jo hidtil ikke fået det afkræftet. Det er en lønregulering, som er mange arbejderes eneste mulighed for at skaffe sig blot en delvis kompensation for de prisstigninger, der har fundet sted, og den skal nu gøres værdiløs eller afskaffes helt. Undtagelserne, og dispensationerne er allerede blevet groft udnyttet. Vi har set, at de tre store olieselskaber har henvendt sig

til monopolrådet med krav om forhøjelse af deres priser. De kan gøre det med lovforslagets fulde velsignelse, fordi råvarepriserne er holdt uden for loven.

Samfundsökonomisk betyder et prisstop på de varer, der produceres i Danmark — det må man vel også have gennemtænkt — at udenlandske fabrikanter, i det konkrete tilfælde olieselskaberne, kan forhøje deres priser og avancer og således tilskynde til en større dansk import, hvor deres prisstigninger atter betyder generelle prisstigninger, fordi det f. eks. for olieselskabernes vedkommende er en vare, vi ikke kan undvære. Midt i at vi taler om at styrke eksporten og holde styr på importen, så virker det unægtelig noget selvmodsigende.

Pristalsreguleringen bliver jo hele tiden fremstillet som det virkelig onde i den økonomiske situation, som det, der er skyld i landets vanskeligheder. Derfor er den kommende lov heller ikke en prisstoplov, men simpelt hen en lov, der skal stoppe pristalsreguleringen, og vi mener ikke — og det undrer vel næppe nogen — at det er arbejderne, der skal betale, de er jo i hvert fald uden skyld i regeringens og erhvervslivets økonomisk mangelfulde evner og fallit.

Vi vil derfor ikke stemme for dette lovforslag, fordi det ikke indeholder reelle garantier for noget, der kan være en effektiv bremse på priserne. Vi vil heller ikke stemme imod, og det er, fordi vi mener, det trods alt bliver lidt sværere at føre prisstigninger igennem i hvert tilfælde for nogle varer.

Samtidig med at vi undlader at stemme, vil jeg gentage, at vi må have et lovforslag, der skaffer fuld dækning i pristalsreguleringen for alle udgiftsstigninger, det kan nemlig blive det effektive prisstop uden dispensationer og uden undtagelser, og så vil erhvervslivet virkelig kunne føle, at det ikke ser sin fordel i stadig at få inflation og forhøjede prisdannelser.

Lis Groes: Når vi fra mit partis side har stillet det ganske enkle ændringsforslag, at ikke kun prisstigninger skal kunne indregnes i kommende priser, men at også prisfald på råstoffer og hjælpestoffer tilsvarende skal slå igennem, så forekommer det mig umiddelbart, at det egentlig ikke skulle behøve